

Megkóstolják

Népi ellenőrök vizsgálják az üzemi és diákétkezdéket

Megkóstolják a szakács főztjét, benéznek a kamrába, konyhába, mérik az adagot, tápértéket, elbírálják, elég választékos-e az étrend, s terepszemlélt tartanak — a beszerzési lehetőségeit kutatva — a sütni-főznivalók forrásvidékén a népi ellenőrök a KNEB hamarosan kezdődő országos vizsgálata során. Hivatalos megfogalmazás szerint a lakosság tömegétkéztesének ellenőrzése a feladat. Az üzemi étkeztetés kerül nagytól alá, ezen túl a gyermekélelmezésre, a diákok kosztolásának megszerzésére — az általános iskolai ellátás kivételével, lévén erre egy másik vizsgálat keretében kerítették sort a népi ellenőrök —, továbbá az önkiszolgáló, s az előfizetéses étkezést nyújtó éttermek működésének elbírálására tér ki a főmérés.

A gyermek- és diákétkeztetés témakörébe vágó kérdés: alkik nem élnék lehetőségével, miért mondanak le róla, kényszerülnek-e a konyha kicsiny teljesítménye avagy az étterem szűkössége miatt, netán íz-

len az étel, esetleg kevés a cseperedő gyerekek, növésben levő ifjú embernek. Ugyancsak fontos kérdés, hogy a menü összeállítói figyelembe veszi-e az életkori sajátosságokat, étvágyat, fehérje- és vitaminszükségletet, törekednek-e a korszerű táplálkozás elveinek érvényesítésére.

Afelől is tájékozódhatnak a népi ellenőrök, hogy az ételkínálat igazodik-e az étkezésben részt vevők munkaköréből adódó eltérő étkezési kívánalmakhoz, figyelembe veszik-e, hogy másfajta táplálkozást igényel az, aki nehéz fizikai munkával keresi kenyerét, megint más, az, akit íróasztalhoz köt a mindennapi dolog. A konyhát és vidékét kutató népi ellenőrök száz és egy szempont alapján értékelik majd a helyzetet, a sok közül csupán néhány kulcskérdés: milyen mértékű a vállalati hozzájárulás, kellő gondot fordítanak-e a higiéniára, milyen a haszonkules, jó ízű, változatos, elegendő-e, amit az üzemi konyha kínál.

SZEGEDI ÜNNEPI HETEK

A XXI. Szegedi Nyári Tárlat a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai Képtárában.

Tóth Valéria szobrászművész kiállítása a Móra Ferenc Múzeum kupolájában.

Fotóklubok 16. szegedi szalonja a Bartók Béla Művelődési Központban.

Bahget Iskander fotókiállítás a Bartók Béla Művelődési Központban.

Csöti Gábor iparművész kiállítása a Gulácsy Lajos Teremben.

Farkas Pál szobrai a Bartók Béla Művelődési Központ udvarán.

Papp György grafikusművész kiállítása a szentmihályteleki Móricz Zsigmond Művelődési Házban.

A Móra Ferenc Múzeum állandó kiállításai: Ember és környezete; Csongrád megyei parasztháttörök és -viseltek; Kőolaj és földgáz; Szegedi Galéria; Lucsgyűjtemény; Hunok, avarak, magyarok; „Vasvirágok”; Móra-emlékszoba; „Tűzön-vízen keresztül él Szeged”. A Fekete-házban: „Szeged felszabadításától az ország felszabadításáig”.

Sárdy és a rózsaszín felhő

— Micsoda helyre hozott engem?

(A felső páholyos magasságában ülünk, a bal oldali szektorban. Farkas Bálint meglepetése titkolhatóan, őszinte. A második rész első képét próbálják, a búcsút, a színpad megtelik a karaván utasaival.)

— Ezt nem tudtam. Sajnos nem volt még időm feljönni ide. Eddig is sejtettem, borzasztó nehéz lesz, csak a közönség segítségével tudom majd érzékeltetni, hogy azért figyelnek, nem oszlik el nyomatlanul ebben a tág térben, amit mondok — de hogy ez így néz ki... Hiszen nem látszik az arcunk! Olyasmi a különbség az operettszínházi és a szabadtéri munkánk között, mintha az embernek egy gyereke van, vagy tíz. Az volt a legelső törekvésem, hogy belakjam valahogy a színpadteret, kontaktusokat keressek a többiekkel, a nézőtérrel, és el is higgvem, hogy teremthetnek. A nehezen szerzett hitet csakie a közönség tudja majd visszaigazolni. Próbá ez, mint mikor a súlyemelőnek plusz 15 kilót rátesznek, és bár a saját erejét használja, meg lehet, nézőinek biztatása nélkül leejtené a súlyt.

(Megint a színpadra figyelt, kicsit megvidámodva mutogatja, hogy azért látni is lehet; Harsányi Gábor éppen nevet, és az úján is megvilágol egy gyűrű. Ilan a szokatlanul rémülte.)

— Ellenkező előjelek élményem volt már. Az Operettszínházban ezren férnek, a kamaraszínházunkban csak száz nézőnek van helye. Az Ó, meg Ó című kétszemélyes darabot ott csináltuk Lehoczky Zsuzsával, s ott megy az Interjú is, amelyben Német Marikával játszom.

Káló: Farkas Bálint

Szinte a nézők lábára lépünk, a visszafójtott köhögést, a szemek csillogását is érzékeltetni lehet. Nincs más, a bemutatógó el kell hittenem magammal, hogy itt is ugyanez történik.

(Nyaranta nem szokott dolgozni, a pihenést szükségszerűen tartja. Színházi pályafutása tíz évvel ezelőtt kezdődött. Egyik nap még úgú volt, állatorvos lesz, mint a család férfitagjai, általában. Utolsó éves egyetemistaként látta meg a felvételi hirdetést az operettszínházi előkészítőre, s mert jókedve volt éneklős, bement, s előadott a bizottságnak egy nótát, meg egy Romhányi-verset. Értesítést kapott, másodszor is meghallgatták, amikor is előadta ugyanezeket, harmadszor nemkülönben. Elkészült tanítani, elkezdett tanulni, a West Side Story Tony szerepében hetvenmagával hallgatták meg, öt választották, ezzel

debütált. Azóta? A Sybill nagyhercegeként Honthy Hannának udvarolt. A mosoly országának Hatfaludy Ferijén kívül még egy Feri, a Noszty is volt már, és mérnök, Baracs Iván a Mágnás Miskában. A jelenlegi repertoár: A eszárdszéknyelű; Csokolj meg, Katám; az Interjú; a Violetta című nagyoperett.)

— A lovakat sajnálom, de a színházat szeretem. Túlágosan is érdekel. Tulajdonképpen nem tudom, hogy a szakmát mennyire tanultam meg, inkább azt mondanám, a színjátszás trambulinját tanultam megtalálni. Az ember egy idő után képes a lelket is dresszírozni. En csak akkor szólok meg a színpadon, ha egészen felszabadult vagyok. ha belülről jön, amit mondanom kell, ha jókedvemben tudok dalolni. Mint amikor ismerünk egy jó viccet, élvezettel kezdjük mesélni, mert szinte látjuk, hogy a többiek mindjárt dőlnek a nevetéstől. Mindezek miatt is hiszem, hogy művészi teljesítmény bármilyen műfajban születhet. En sohasem titkolom, hogy nagyon szeretem az operettet. Sárdy János mondta, ha elhiszem a rózsaszín felhőt, a néző is elhiszi. Ha jól esinálják, az operett sem kisebb érték az éppén divatosabb, vagy a komolyabb műfajoknál. Értéknek találok a Piroos karaván is. A cigánysors ürügyén általános emberi dolgokról és az ötvenes évek politikumáról beszél érdekesen, újszerűen, eredeti módon. Sokszínű figura Káló is, akit én alakítottam. Amolyan fiatal cigányvajda, nagyon emberi, egymással gyakran ellentétes szándékokkal, indulatokkal.

S. E

Napraforgó-bemutató

Új hazai fajta a köztermesztésben

A Gabonatermesztési Kutatóintézet kiszombori nemesítő telepén tegnap, szerdán országos napraforgóbemutatót rendeztek az érdekelte gazdászok, a termelési rendszerek és a növényolajipari vállalat szakembereinek részvételével. A vendégek megtekintették a különböző fajtákkal folytatott agrótechnikai kísérleteket, illetve a különböző fajtajelölteket, hibrideket.

Dr. Frank József kandidátus, a nemesítő telep vezetője elmondotta, hogy hazánkban az idén minden korábbinál nagyobb területen, 250 ezer hektáron termelnek napraforgót. Ennek a területnek már csaknem a negyven százalékán díszlik az intézet kutatói által előállított „GK-70” jelű fajta, amely tavaly nyert állami elismerést. Az újdonság kitűnőre vizsgálott mindazokban a gazdaságokban, amelyek alkalmazták a javasolt technológiát. Szólnak megében például a jászfelsőszenyörgyű tévesz több mint fél-ézer hektáros ültetvényén tavaly harminchat mázsát meghaladó átlaghozammal fizetett, ami egyedülálló rekorderemény a hazai termesztés történetében. Az ország egyéb vidékein még legalább ötven gazdaság ta-

karított be huszonöt-huszonhat mázsás terméshozamot.

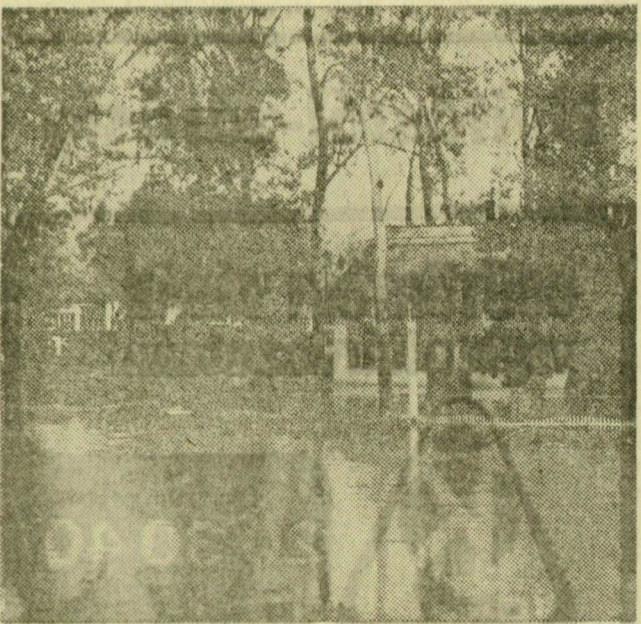
Az új hazai fajta felülmúlja a külföldieket nemcsak terméshozamában, hanem olajtartalmával is. Emellett egyszerűen érleli termését s így gépekkel könnyűszerrel aratható. Jól tűri az időjárás viszontagságait s az ország bármely részén meghonosítható.

Bemutatták a szakembereknek az ugyancsak magas olajtartalmú és a külföldi fajtáknál rövidebb tenyészidejű hibrideket is.

A világ újszólóiban minden részéből származó negyvenhárom hibrídvarietással rendelkeznek. Két olyan hibridet nemesítettek ki, amelyeknek megkezdte az elszaporítását.

A tudományos kutatók ez alkalommal is hangsúlyozták: a napraforgó megél a gyengébb minőségű talajon is, de azok a gazdaságok járnak igazán jól, amelyek nem erre alapozták a termesztést, hanem a jobb minőségű földre telepítik, figyelembe véve az egyes fajták tápanyag és művelési igényét.

A bemutató résztvevői végül ellátogattak a vetőmag elszaporításával megbízott országos egyéb vidékein még több Békés megyei gazdaságra.

A vízügyi előrejelzések ellenére, sok szegedi hétvégi üdülőtulajdonosát érte meglepetés, amikor a Sársárga, a Tisza jobbparti üdülőtulajdonosa indult: már csak csónakkal közelíthette meg a hétvégi házat, Ablakok maradtak nyitva, függönyöket, bútorokat áztat a megáradt folyó, s az augusztus eleji vendégvárás egyik kedvelt éttermét, a halászcárdát is be kellett zárni.

Végletektől a végletekig

Egyedül új ember a szereplőgárdában

A Piroos karaván „utasainak még az éjszakai próbákban is kijutott a hőségéből. „Hídeget kérek, most lehet”, Harsányi Gábor nagyokat kortyol az üdítőből, sóhajtozik, milyen jólesett. A színezbűfében a fűszolgáló láthatóan együttérez vele, a meleg, meg a munka miatt sajnálja, a csomag Negrőt szelíd erőszakkal tukmálja rá, tudja ő, hogy itt mindenki a torkára vigyáz. A „művész úr” hálás érte. Jobbra-balra bólogat, köszönget, Kovács Zsuzsa kislíával megéri a szerénykedés kézzelfogható, amolyan játékos erőpróbát. A gyerek boldog.

A színész körül pezseg az élet, kifogyhatatlan energiával teremti a barátságosság közvetlenség, vidámság légtérét. Hogy bírja?

— Egyik barátom boxerhez hasonlított. Volt már kutyája? Kár, De talán tudja, hogy a boxer elég csúf pófajú állat, ezért nem gondolná róla az ember, milyen barátságos, elnéző, hálás és szeretetreméltó tud lenni. Egy bizonyos pontig. A tőrésáthárton túl rettenetes; ugyanis nem képes elengedni, amit meg harapott.

Amit mond, el is játsza. Aztán feszülten hallgatózik, nem őt szólítja-e az ügyel. Talán közeledik a tőrésáthárthoz?

— Túl sokat úsztam napközben, elfáradtam. És mi tagadás, idegesít kissé, hogy hátrányban vagyok a többiekhez viszonyítva. A Piroos karavánit szánál is többször játszották az Operettszínházban, egyedül vagyok új ember a szereplőgárdában. Amikor Vámos László telefonált,

hogy vállalnám Szegeden Raffael szerepét, örültem, mert sikeres magyar musicalról van szó mert vonzó a szabadtéri, a közönség, s nekem újszerű ez a feladat. A darab alapötletét és a zenét nagyon jónak találok. Bár csak lenne több hazai musical.

— Elég a munkája, nem? És változatos. Film, tévé, kabaré, drámák a Játékszínpadon

— Mindenki azt hiszi, túl sokat szerepelek, pedig nem többet, mint általában a kollégáim. Mindig igyekszem viszont nagyon odafigyelni az adott feladatra. Hiszek abban, hogy a színésznek a végletektől a végletekig kell játszani, mindenfelét, Láng Vincétől Arturo Uin, Naszreddin Hodzsától, Kakuk Marcináig egészen Amanda Lear-ig. És próbáljon mindenben maximálisan produkálni. Tudom én, hogy például az Amanda-paródiát nem csinálta volna meg mindenki. Ne vegye szerénytelenségnek, de akárci nem is tudta volna. Azért szerződtem a filmgyárba, és azért is maradok ott, mert sokkal több lehetőséget adódik, hogy megismerjem színészi önmagamot, lehetőségeimet és korlátait. A színházakban napközben próbálunk, este előadás van, délutánoként marad három óránk. Pihenésre sem elég. Márpedig a színész akkor fejlődhet, ha sokféle feladatot kap, más és más rendezőkkel, kollégákkal dolgozik, új gesztusokat, gondolatokat fedez föl, tehát folyamatosan tanulhat, tapasztalhat, akumulálódhat. Örömmel jelentem, hogy a filmgyárban mindenre van időm. Jó beosztással élhetek, a meghívások közül szabadon választhatok, megengedhetem magamnak, hogy kizáró-

lag az egyetlen aktuális szerepre koncentráljak.

A színházhoz nem lett hűtlen azután sem, hogy elszereződött a Tháliából, Körülbelül havi 15 előadásban szerepelt az elmúlt évadban is, a játékszíni Egerek és emberkekben, a Lélekévándoriásban, a Mata Hariban. Utóbbi filmjei: A Szász Péter rendezte Bolondok bálja és Karinthy Márton tévéprodukciója, Jókai Gazdag szegények című regényének filmváltozata. Tavaly nyáron a Nemeskürty-darabban játszott Gyulán. Összel Hajdúfy Miklós Vádjaindítvány címmel rendez tévéjátékot, ebben kapott szerepet, később a Vidám Színpadon átveszi a Nyitott ablak főszerepét. Az évad közepén még londoni színházlátogatásra is futotta az idejéből. Most lelkendezve meséli, hogy a ki tudja hányadik Jesus Christ-előadást látta, körülbelül a hatodik szereplőgárdával. Elragadtatva dicséri a Royal Court Theatre Hamletjét, Jonathan Pryce-t, a zseniális címszereplőt, aki kitalálta, hogy ő maga legyen tulajdon atyjának szelleme is, s Richard Eyre, a rendező, elfogadta az ötletet. Ez az „epileptikus” Hamlet, mintegy lelkének másik felével, találkozik az apjával, s a józanodás pillanataiban válaszol neki — fiúként.

A mesének vége, színpadra szólítják a rendőrgyilkos Raffael. A repó: nem találja, hogy sok a gyilkos a repertórában?

— Dehogynem. Kicsit féltelmes a dolog, mert szoká-

Raffael; Harsányi Gábor

som szerint minden szerepben keresek valami pozitívumot, a gyilkos figurákban is. Ennek a Raffaelnek anyai a bűne, nem lehet büntetést kiszabni rá, legalább ötven év és két akasztás kijárna neki; Mégis szeretem. Szász Péter Agatha Christie Egérfogóját rendezel meg, éjszakai előadások lesznek az Astóriában, lezárják majd az utcákat, és bobbyk sétálnak az aluljáróban. Hátborzongatóan hitelenek ígérkezik. Mit gondolsz, mit játszom benne?

— A gyilkost, aki rendőrnek álcázta magát.

— Nyert — mondja. Az egyetlen szó a vészedelem és fenyegetettség súlyától terhes, Rialdalmamat látva — harsány hahótára fakad, és megy a színpadra.

Sulyok Erzsébet